

Od oznámenia jeho príchodu cez predstavenie prvých prototypov až po konečnú verziu a testovanie tejto guľovnice uplynuli tri roky. Mannlicher Luxus skutočne nechal na seba čakať. Napĺňa výsledok očakávania?

Mannlicher

NAJOČAKÁVANEJŠIA TAKE-DOWN

Luxus

S ú mená, ktoré v ušiach poľovníka znejú mimoriadne pekne. Steyr-Mannlicher je jedným z nich. Presnejšie len Mannlicher, lebo taký je v súčasnosti presný názov prestížnej značky, keďže Steyr sa venuje vojenským a civilným zbraňam. Skrátka, meno Mannlicher neodmysliteľne patrí k loveckým guľovníčiam. Spolu s Mauserom tvorí dvojicu považovanú za akýchsi priekopníkov v oblasti výroby drážkovaných záverových poľovníčkových zbraní – Mauser so svojou 98 K navrhnutou Paulom Mauserom v roku 1898 a Steyr-Mannlicher so svojou Schönauer, ktorá uzrela svetlo sveta v r. 1903 vďaka postupným objavom a prozreteľnosti Ferdinanda Rittera von Mannlicher a Otta Schönauera. Obidve zbrane sa stali ozajstným pojmom a nasledoviahodným príkladom pre ďalšie generácie výrobcov. Všetok aj ďalšie Steyr-Mannlicherky v širokej miere prispeli k tomu, že sa z tejto rakúskej firmy stala uznávaná a vyhľadávaná značka. GK, minimálne prepracovaná „schönauerka“, vzor M s makrolonovou cievkovou nábojovou schránkou, a nesmieme zabudnúť na krásny Luxus s jednoradovým plochým zásobníkom – vďaka všetkým týmto guľovníčiam Steyr-Mannlicher relatívne pokojne preplával minulým storočím, udržiavajúc si čelné postavenie na rebríčku záverových guľovníč európskej proveniencie.

Modulovateľná take-down sa skladá okolo zliatinového puzdra záveru.

Vyberanie zásobníka nie je jednoduché. Treba naraz a razantne zatlačiť na dve tlačidlá.

Ale tak ako pre Mauser, aj pre túto rakúsku zbrojovku boli posledné roky dvadsiateho storočia komplikované. Vzory M a Luxus pomaly zastarávali a ich výroba bola finančne náročná. Nová guľovnica s príznačným názvom SBS 96, skonštruovaná v roku 1996, napriek ustavičným zmenám, ktoré ju mali čo najviac priblížiť potrebám užívateľov, v srdciach vyznávačov tejto značky nezabodovala a nenahradila staršie modely. Bolo jasné, že musí prísť niečo nové, inšpirované zbraňami slávnej minulosti firmy. Snaha o návrat k prapôvodnému typu, s ktorým firma žala úspechy, bola zrejme už z ohlásenia novej zbrane typovo blízkej „schönauerke“ a Luxus. Po dvoch rokoch práce a viacerých prototypoch nakoniec nový model – guľovnicu nazvanú Luxus – v marci 2007 predstavili

Nový Luxus v popredí a starý hneď za ním. Napokon sa podobajú viac, než by sa na prvý pohľad zdalo.

európskym novinárom.

Na papieri mala táto zbraň istým spôsobom vyplňať medzeru medzi vzormi Schönauer M a Luxus a guľovnicou SBS 96. Očakávala sa aj zbraň stavebnicového typu, alebo, ak chcete, rozoberateľná take-down. Veď aj prvé prototypy tejto guľovnice boli prezentované kompletne rozložené, záver na jednej strane, pažba a hlaveň na druhej. Treba však poznamenať, že tieto pro-

S orechovými platničkami vyzerá puzdro záveru menej masívne.

TECHNICKÉ ÚDAJE

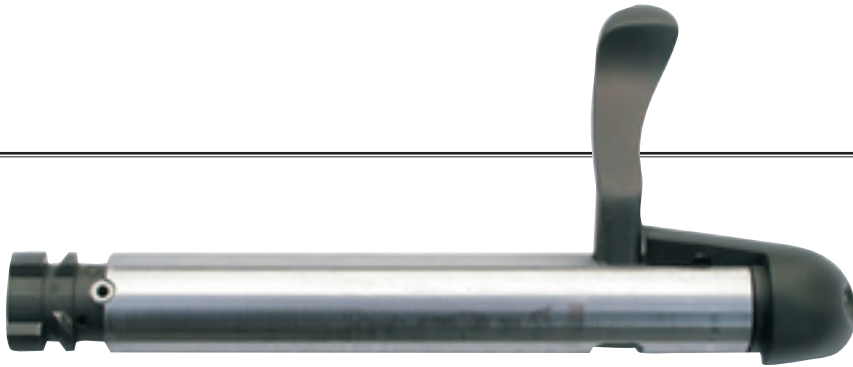
Značka: Mannlicher
Typ: záverová guľovnica
Model: Luxus take-down
Záver: z ľahkej zliatiny, s predným uzamykaním, po dva ozuby v troch radoch
Vyhadzovač: vyskakovací piestik v zadnej časti hlavy záveru
Vytahovač: háčik na hlave záveru
Optická montáž: lišta Picatinny alebo s oceľovým otočným čapom ako predlžujúca súčasť hlavne, vzadu zapustená do hornej časti puzdra záveru
Dĺžka hlavne: 60 cm
Dĺžka zbrane: 111 cm
Zásobník: jednoradový odnímateľný, s kapacitou 3 náboje
Kalibre: široký výber
Poistka: trojpolohová valčeková
Pažba: olejom leštený orech, svinský chrbát, rukoväť kaisergriff, bavorská lícnica a predpažbie so schnabelom
Hmotnosť: 3,28 kg

totypy majú z estetického hľadiska pramálo spoločného s modelom, ktorý teraz predstavujeme.

Istá podoba by tu bola...

Napodiv, na prvý pohľad nenájde veľa spoločného medzi touto zbraňou a starým Luxusom zo 70. až 80. rokov minulého storočia. Keď však obe zbrane priložíme k sebe, ich príbuzenský pomer sa dá dosť ľahko dokázať. Treba si len odmyslieť puzdro záveru zhotovené kompletne zo zliatiny, na ktorom sú orechové platničky prilepené na spôsob Chapuis Challenger, Blaser R 93 alebo aj Krico 902. Ako ste asi pochopili – na spôsob všetkých rozoberateľných zbraní, ktoré sa na trhu objavili po Blaser R 93 a ktoré sa skladajú práve z puzdra zo zliatiny a z pažby pozostávajúcej z dvoch osobitných častí

– samostatnej pažby a z predpažbia ako na brokovnici. Puzdro zo zliatiny ešte viac vyniká v „luxusnom“ vyhotovení Luxus, kde drevené bočné platničky nahrádzajú kovové, zdobené rytinami s veľkolepými, zlatom vykladanými zvieracími motívmi na vyhlbenom pozadí.

Kombinácia zliatinového puzdra a pažby zlozenej z dvoch častí sa postupne stáva pravidlom pri konštrukcii moderných guľovníč s výmennými hlavňami typu take-down. Poslaním pravidiel je zjednocovať, tu je však čoraz väčšia uniformita na škodu vecí. Guľovnice sa postupne na seba čoraz väčšmi ponášajú, čím strácajú vlastnú identitu. Ako sme už spomenuli vyššie, ani naša guľovnica s drevenými platničkami položená vedľa ctihodného starého Luxus, celkom prirodzene, nesie stopy špirálovitého vykovania, pečať starých majstrov Steyr-Mannlicher. Opakuje sa tiež lyžicovitá kľuka záveru, široký lúčik, pozlátená spúšť alebo aj pažba „svinský chrbát“ a bavorská líčnica.

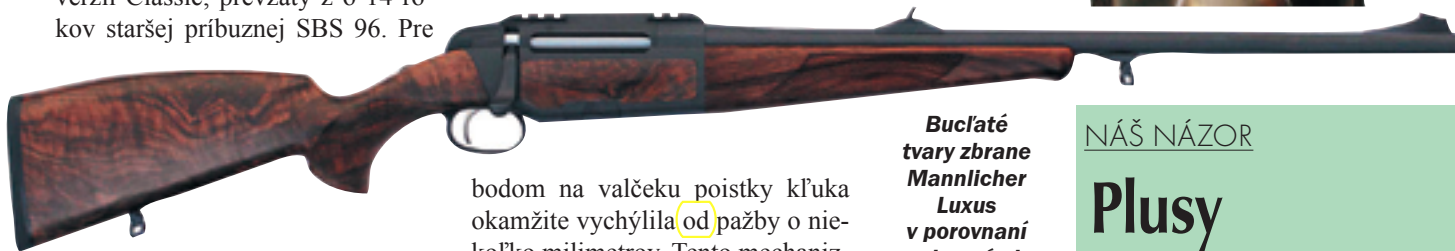
Na zbrani bol použitý rovnaký, alebo takmer rovnaký záver ako pri verzii Classic, prevzatý z o 14 rokov staršej príbuznej SBS 96. Pre

so zablokovaným záverom. Každý polohe prislúcha vždy iná z troch značiek, objavujúcich sa postupne v poradí: červená bodka, biela bodka, biely výstupok. Poistka umožňuje vybrať záver, ktorý sa najskôr otvorí, potom sa valček poistky pretočí na biely výstupok, čím sa pohyblivý záver v puzdre celkom uvoľní. Jednou z hlavných predností zbraní Mannlicher bol vždy dokonale plynulý chod mechaniky a ani Luxus nie je výnimkou. Záver sa doslova kľže, prebíjanie medzi jednotlivými výstrelmi zrejme nebude príliš dlhé ani tvrdé. Posuvný záver je stále ten istý ako pri SBS. Aj tu je šesť ozubov na hlave rozložených do troch radov, zatiaľ čo nábojnicu blokuje čelo záveru a vytáhovač s háčikom. Po výstrele vyskakovací piest vyhodí prázdnu nábojnicu vyhadzovacím otvorom.

Mechanika, ktorá sa osvedčila

Na tejto štrnásť rokov starej mechanike sa zmenilo jediné: kľuka záveru už neodstáva od pažby. Pri modeloch SBS 96 a Classic sa v odistenej polohe s červeným

Záver na tomto Luxus je rovnaký ako pri modeloch SBS 96 a Classic, ale v odistenej polohe sa kľuka už nevychýli od pažby.

túto mechaniku je typická trochu nezvyčajná trojpolohová valčeková poistka umiestnená na krku pažby. Otáčaním valčeka sa prepínajú tri polohy: odistená strelecká, zaistená s voľným záverom a zaistená

bodom na valčeku poistky kľuka okamžite vychýlila od pažby o niekoľko milimetrov. Tento mechanizmus mal uľahčovať uchopenie kľuky, a tým urýchliť prebíjanie. Ibaže vidieť kľuku vychýlenú, i keď len o malý kúsok, nepôsobí práve upokojujúco. Preto tu už tento problém nie je. Kľuka sa z tohto hľadiska

Buclaté tvary zbrane Mannlicher Luxus v porovnaní s jemnými líniami jej predchodkyní nevelmi lahodia oku. Postupne však tento pocit vyprchá.

NÁŠ NÁZOR

Plusy

- presnosť
- jednoduché rozoberanie
- optická montáž už súčasťou hlavne
- plynulý chod záveru
- kľuka konečne neodstáva od pažby

Mínusy

- chúlolistivé vyberanie zásobníka
- bruchatá silueta
- tvrdý koniec záveru

Medzi dvoma sériami výstrelom na 200 m nie je potrebné znova nastreľovať, rozoberaním sa nastavenia nepohli.

TAKE-DOWN

Výhoda tohto Luxus

Nový Luxus je guľovnica typu take-down. Jednoznačne sme si overili, že sa demontuje obratom ruky, možno ju bez akýchkoľvek problémov prenášať v malom kufříku

a potom opäť poskladať, pričom ju nie je vôbec potrebné znova nastreľovať. Často sa objavuje názor, že za účelom zachovania nastavení pri rozoberaní zbrane musí byť ďalekohľad

namontovaný na hlavni. A to, napriek prvotnému zdaniu, platí aj tu. Hermann Rohrauer, konštruktér tejto zbrane, mal totiž vynikajúci nápad, keď k zadnej časti hlavne pripieval predlžujúci prvok dosadajúci na puzdro záveru, typu Picatinny, prípadne objímky na otočnú montáž, na ktorú sa zafixuje puškový ďalekohľad, ktorý sa takto stáva súčasťou hlavne. Druhým veľkým pozitívom je jednoduchá demontáž celej zbrane. Stačí uvoľniť jednu skrutku a oddelí sa pažba a puzdro záveru od predpažbia s hlavňou. Nezaberie to ani dve minúty.

Demontáž tejto zbrane zvládne každý a veľmi rýchlo. To je jej silná stránka.

Luxusná verzia Luxus sa pýši kovovými platničkami, ktoré sú ozdobené gravírovanými a zlatom vykladanými zvieracími motívmi.

neodlišuje od klúk všetkých ostatných záverových guľovnic na trhu. K puzdru záveru je namieste ešte dodať, že bol použitý plochý jednoradový zásobník s trocha iným upínaním. Pri uložení nábojov nad sebou nedochádza k poškodeniu hrotov striel pri zasúvaní do nábojovej komory, lebo náboje zapadajú do hlavne rovno a bez bočného trenia ako pri dvojradovom krížovom zásobníku. Veľkou nevýhodou jednoradového zásobníka je však to, že vyžaduje vyššie puzdro záveru.

Presnosť overená na 200 metrov

A je to cítiť, táto guľovnica je pri najmenšom bruchatá a vysoká. Výhrady by boli aj k vyberaniu zásobníka. Na dve tlačidlá umiestnené po oboch stranách základne zásobníka je potrebné zatlačiť naozaj presne a zároveň silne. Zjednodušene povedané, človek si musí skutočne dávať pozor, kam

kladie prsty, teda aspoň pokým si tento pohyb neautomatizuje. Pokiaľ ide o funkčné vlastnosti, tejto guľovnici niet čo vytknúť. Pri skúškach sme ju vôbec nešetriť: strieľali sme na 200 metrov, medzitým sme zbraň úplne rozobrali a znovu poskladali, aby sme preverili nielen zachovanie presnosti, ale aj rozptylu zásahov pred a po. Sústrel bol skutočne veľmi dobrý, ba čo viac, po demontáži a spätnej montáži dopadla vystrelená guľka doprostred predošlých zásahov. Takže dobrá správa – je to presná zbraň a o zachovaní na-

Môžete sa rozhodnúť medzi hlavňou s predĺženou lištou Picatinny alebo otočnou montážou.

stavení niet pochýb. Už spomínaná demontáž je navyše mimoriadne pohodlná a na jej uľahčenie sa spolu so zbraňou dodáva aj špecifický nástroj. Uvoľní sa jedna skrutka, potiahnutím sa sníme predpažbie, odistí sa klúka záveru a je to. Zbraň sa poskladá do miniatúrneho priestoru a možno ju ľahko a absolútne diskretné prenášať.

Možno ste pochopili, že Luxus je technicky veľmi dobre zvládnutá a veľmi presná guľovnica. Aj jej využitie ako take-down je veľmi jednoduché.

Navyše, nosí čarovný názov. Napriek tomu toto idylické konštatovanie narúšajú dva maličké mínusy. Silueta zbrane je trochu masívna a buclatá a jej cena – takmer 3000 eur, je dosť vysoká. Pokiaľ tieto dva tiene na inak vydarenom obraze chuť milovníkom tejto značky? Asi nie. Ale tí, ktorí váhali medzi inými guľovnicami rovnakej triedy, ako Chausuis Challenger, Strasser RS 05 alebo aj Blaser R 93, budú zrejme citlivejšie vnímať cenu alebo napríklad i kvalitu dreva.

text a fotografie: Laurent Bedu

V predĺžení hlavne je buď lišta, alebo otočná montáž – čo si zvolíte.